

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Досліджено аспекти діяльності поліції. З огляду на нові формати та пріоритети функціонування створених підрозділів патрульної поліції постає питання про оцінювання ефективності їх діяльності. Оскільки сьогодні підрозділи патрульної поліції є основними виконавцями функції нагляду за дорожнім рухом і забезпечення його безпеки, важливим елементом в оцінюванні дієвості таких заходів мають бути відповідні критерії. Запропоновано систему критеріїв оцінювання діяльності поліцейських патрульної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: адміністративна діяльність, безпека дорожнього руху, патрульна поліція, критерії, оцінювання діяльності, ефективність.

Постановка проблеми. На початку лютого 2017 року минув півторарічний термін функціонування першого підрозділу патрульної поліції в Україні (м. Київ – 04.07.2015 р.). Низка інших територіальних управлінь патрульної поліції (далі – УПП) підсумували діяльність за рік. Тож минуло доволі часу, щоб проаналізувати ефективність функціонування нової моделі патрульної поліції. У тлумачному словнику термін «ефективний» – той, що призводить до потрібних результатів, наслідків, дає найбільший ефект [1, с. 177]. Ефективність загалом означає продуктивність використання ресурсів для досягнення тієї чи іншої мети. Це властивість процесу функціонування системи, що відображається в її здатності давати певний ефект (результат).

Як наголошено в одній з наших публікацій очікуваним результатом діяльності щодо забезпечення безпеки дорожнього руху (далі – БДР) є зменшення кількості загиблих, економічних утрат від дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП), покращення транспортної культури та дисципліни, впевненість учасників дорожнього руху в їх безпеці (мінімізація ризиків), зменшення соціальної напруженості в суспільстві через великі втрати, з огляду на дорожньо-транспортний травматизм тощо [2, с. 58]. Невід’ємним компонентом оцінювання ефективності будь-якої діяльності є певні критерії за якими здійснюється оцінка досягнення бажаного результату. Відповідно до ч. 3 ст. 11 Закону України «Про Національну поліцію» основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції є рівень довіри

громадян. У Концепції «100 днів якості Національної поліції України» зафіксована кардинальна трансформація критеріїв оцінки роботи поліцейських – з кількісних на якісні. Втім остаточного переліку критеріїв ефективності діяльності патрульної поліції у сфері забезпечення БДР до тепер не визначено.

Стан дослідження. Оцінювання діяльності поліції стало предметом наукових пошуків низки українських і зарубіжних учених. Так, М. С. Крицька зосереджує увагу лише на критеріях суспільної оцінки адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції [3, с. 66–67]. В. І. Майоров дослідив ефективність діяльності поліції у сфері забезпечення БДР, але також обмежився лише адміністративно-юрисдикційним аспектом [4, с. 79]. Експерти робочої групи з розробки нової системи показників роботи поліції (Н. Я. Куба, Р. Б. Тополевський) вважають, що система оцінювання ефективності має бути гнучкою, і мати можливість змінюватися. Це потрібно для того, щоб уникнути випадків, коли орієнтація на досягнення встановлених показників ефективності згодом може шкодити діяльності Національної поліції, підмінюючи мету її діяльності метою досягнення цілей ефективності будь-якими засобами й методами [5].

А. М. Сердюк проаналізував досвід критеріїв ефективності діяльності поліції закордонних країн. У разі цього автор зробив висновок, що така оцінка здійснюється здебільшого за двома параметрами – кількісним і якісним. Кількісні показники різняться залежно від особливостей діяльності кожної країни [6, с. 158]. Аналіз зарубіжного досвіду діяльності поліції та критеріїв оцінювання її ефективності відображено у працях: А. А. Бови, К. Л. Бугайчука, Д. П. Калаянова, Н. В. Камінської, В. Л. Костюка, М. В. Лошицького, І. М. Осики, В. О. Січкаря й інших учених. Проте, питанням ефективності діяльності поліції саме у сфері БДР приділено недостатньо уваги. Утім, це один із важливих аспектів адміністративної діяльності патрульної поліції.

Мета статті полягає у формуванні переліку чіткіших й об'єктивніших критеріїв ефективності діяльності патрульної поліції України у сфері забезпечення БДР із метою її (діяльності) можливого коригування та удосконалення надалі.

Виклад основних положень. А. А. Бова стверджує, що оцінки результативності діяльності поліції можуть бути «твердими» (статистичні дані) та «м'якими» (обстеження громадської думки населення та підприємців, експертні опитування). Іноді ці методика поєднуються – експерти можуть надавати оцінки з урахуванням статистичних показників й якісної інформації (матеріали ЗМІ, наукові публікації й ін.)

[7, с. 14]. Н. Я. Куба та Р. Б. Тополевський наводять два основні підходи до оцінки ефективності поліції. Перший підхід визначає «хорошу ефективність» наперед. Тобто апіорі існують чіткі правила, які вказують, коли поліцейські отримають визнання своєї ефективності. Другий – передбачає суб’єктивну оцінку ефективності, тобто, коли за допомогою суб’єктивних суджень визначається розходження між результатами ефективності і визначенням того, наскільки докладені зусилля досягають цілей поліцейської діяльності. Як зауважують фахівці в обох випадках значний обсяг інформації, що використовується, є ідентичним, однак принципова відмінність полягає в тому, чи оцінка ґрунтується на правилах, сформованих наперед, чи суб’єктивній оцінці за результатами діяльності. Зважаючи на складність поліцейської діяльності, перший підхід має низку складних ефектів – держава зустрічається з несприятливим компромісом між владою стимулів, із одного боку, та спотворенням зусиль і дискреційних повноважень, з іншого. Суб’єктивна оцінка ефективності допомагає вирішити цю ситуацію, знижуючи ризик деформації поліцейської діяльності та, забезпечуючи врахування місцевих умов [5].

До реформування ОВС (2015 рік) у нашій державі діяв наказ МВС України від 29.06.2010 р. № 279, який затверджував Інструкцію з оцінки діяльності органів внутрішніх справ України на основі нових критеріїв.

Зокрема показниками критерію «Безпека дорожнього руху» були: 1) кількість ДТП, загиблих та травмованих у них учасників дорожнього руху (індикатор – розрахункова динаміка показника); 2) соціальний ризик (кількість загиблих у ДТП на 10 тис. населення); 3) тяжкість наслідків (кількість загиблих на 100 ДТП з постраждалими); 4) стан профілактики аварійності на території обслуговування (розрахункова динаміка виявлених порушень ПДР та питома вага аварійно-небезпечних від загальної кількості виявлених, що безпосередньо впливають на стан аварійності, порівняно з аналогічним періодом минулого року); 5) рівень безпеки на пасажирському транспорті (розрахункова динаміка кількості ДТП скоєних з вини водіїв автобусів та загиблих і травмованих у них осіб, порівняно з аналогічним періодом минулого року).

Нині керівництво Національної поліції перекреслило усі попередні критерії та індикатори оцінювання діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення публічної безпеки, правопорядку, БДР. Рівень довіри громадян є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції не залежно від сфери правоохоронної діяльності. Громадська думка є важливим, проте не цілком

точним індикатором діяльності поліції. Адже цей показник залежить від великої кількості суб'єктивних чинників.

Іноземним досвідом напрацьовано низку критеріїв ефективності діяльності поліції. Це насамперед кількісні дані, які характеризують різні аспекти роботи поліції (учать у проведенні різноманітних операцій, оперативність реагування, розкриття злочинів із урахуванням їх складності тощо), співвідношення витрат на правоохоронний орган із розмірами попередженого і відшкодованого матеріального збитку. Активність поліцейських оцінюється також їхніми керівниками та працівниками, рівними за статусом, певними критеріями – навички та знання, які необхідні для виконання службових завдань [7, с. 17].

З огляду на це слушним є зауваження А. А. Бови, який вважає, що оцінка ефективності роботи поліції має бути представлена в аналітичному документі, де, крім основних статистичних показників стану правопорядку, наводилися б індекси навантаження на працівників певного підрозділу (варто зважати й на те, що зростання індексу не завжди можна оцінити позитивно, оскільки надмірне збільшення навантаження на працівника неодмінно впливає на якість виконуваної роботи), результати вивчення якісної інформації про діяльність ОВС [7, с. 17–18]. Досвід розвинутих країн Європи та Америки також свідчить на користь такому твердженню.

У США є практика проведення акредитації підрозділів поліції, яка складається з двох основних елементів: стандартів і процесу акредитації. Стандарти – це загальні вимоги, яким повинен відповідати відділ поліції, щоб пройти акредитацію. Стандарти (розміщені в 38 розділах) стосуються дев'яти основних напрямів правоохоронної діяльності, серед яких є і діяльність із забезпечення БДР. Кожен стандарт описує вимоги, яким повинен відповідати відділ, але не встановлює як вони повинні вводитися в діяльність відділу – відділ це вирішує сам і обирає той спосіб, який вважає найефективнішим для себе. Розділ 61 «Дорожній рух» Стандартів стосується процесу і процедур виконання обов'язків відділу з забезпечення БДР. Відділ сам визначає організацію виконання цієї функції – чи за допомогою патрулів або ж створення спеціальних підрозділів. Окремі вимоги встановлюються до нагляду за дотриманням ПДР, розслідування ДТП, регулювання руху, контролю та допоміжних служб [8].

У Великій Британії є державна програма оцінки ефективності діяльності поліції, яка розробляється під керівництвом МВС і називається «Індикатори служби найвищої якості». Серед вимог, які висувуються під час формування індикаторів можна виділити: збалансованість їхньої кількості; чіткість і зрозумілість; вимірність і придатність

для порівняння; гнучкість тощо [8]. Так, офіційні індикатори ефективності діяльності поліції (англ. *Statutory Performance Indicators*) в Англії та Уельсі, які відносяться до діяльності з забезпечення БДР мають такий вид: «SPI 6b» – відсоток зареєстрованих правопорушень, за якими були вжиті заходи адміністративного примусу або справи по яким були передані до суду; «SPI 8c» – сума грошових штрафів і вартість конфіскованого майна на 1 000 осіб; «SPI 9a i» – кількість осіб, які померли протягом 30 днів після того, як стали жертвами ДТП, та людей, які отримали внаслідок них тяжкі тілесні ушкодження; «SPI 9a ii» – разом на 100 млн кілометрів, які проїхали автомобілі [9].

У Франції показники діяльності поліції визначаються основними завданнями, висуненими перед нею, серед яких є і підвищення ефективності забезпечення БДР. У 2012 році Індикатори були сформульовані так (приведені ті, які стосуються БДР): кількість ДТП, а також осіб, які загинули або отримали поранення внаслідок них; відношення кількості перевірок водіїв на вживання алкоголю до кількості ДТП, пов'язаних із керуванням ТЗ у нетверезому стані; відношення кількості перевірок водіїв на вживання наркотичних засобів до кількості ДТП, пов'язаних із керуванням ТЗ у стані наркотичного сп'яніння; індекс ефективності заходів із контролю швидкості руху на аварійно-небезпечних ділянках доріг і вулиць [9].

Отже, в економічно сталих країнах світу оцінювання ефективності діяльності поліції у сфері забезпечення БДР проводиться: по-перше, за встановленими правилами; по-друге, за виділеними в окремі розділи стандартами (індикаторами); по-третє, на підставі конкретних статистичних даних, які пов'язані з досліджуванним об'єктом (демонструють стан аварійності або інші взаємозалежні показники – виявлення порушень ПДР тощо) та придатні для порівняння.

Проблема оцінювання якості забезпечення БДР в Україні починається з питань правового регулювання. Задекларована у ст. 42 Закону України «Про дорожній рух» єдина система обліку показників дорожнього руху і його безпеки в країні остаточно сформована не була. Нині (в умовах, коли учасники парламентських слухань на тему: «Стан і перспективи забезпечення в Україні безпеки дорожнього руху», що відбулися 23.12.2015 р. зробили висновок щодо необхідності запровадження комплексної державної політики у сфері організації БДР із метою зниження рівня травматизму та смертності внаслідок ДТП до 2020 року на 30 відсотків порівняно з 2015 роком), треба констатувати, що в державі немає навіть Порядку обліку ДТП (той, що був затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від

30.06.2005 р. № 538 втратив чинність на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 р. № 252). Отож проблема оцінювання ефективності будь-якої діяльності у сфері забезпечення БДР є комплексною та полягає у відсутності єдиної системи показників БДР.

Під час дослідження ми зіткнулися з такою справою, як брак вихідних для аналізування даних. І це стосується не лише статистики ДТП і їх наслідків, а й даних адміністративно-деліктної практики патрульної поліції у сфері БДР. Єдиного порядку ведення цього напрямку роботи в підрозділах поліції немає, вільного доступу до цього виду публічної інформації немає. Що стосується статистичних даних, то на прикладі річних звітів управлінь патрульної поліції міст Одеси, Львова, Луцька й інших бачимо, що вони містять абсолютні показники: «опрацьовано завдань – 197...», «трапилось ДТП – 62...»; «складено постанов – 73...», «накладено штрафів – 26 943...», «середній час прибуття патрульних на місце події – 9 хв» тощо. Проте аналітичні дані у таких звітах відсутні. Тож пересічному громадянину м. Львова може бути не зрозуміло, а чи достатнім виявилось винесення поліцейськими 73 728 постанов за порушення ПДР, якщо за цей період у місті трапилося 6 273 ДТП, із яких 871 – з постраждалими. В разі цього, оприлюднені звіти патрульної поліції часто не містять інформацію про кількість загиблих і поранених у ДТП осіб.

Якщо говорити про рівень довіри населення до роботи поліції, як основний показник її ефективності то, як зазначалося, це доволі абстрактний критерій. Крім того, залишається не зрозумілим його остаточний зміст (наповнення).

Наприклад, поряд з індикатором «рівень довіри населення» у пресі, наукових публікаціях, заявах високопосадовців можна почути такі терміни, як «соціальний рейтинг поліції», «рівень партнерства», «імідж поліції» й ін. В. О. Січкаре переконаний, що соціальний рейтинг поліції є найбільш об'єктивним критерієм визначення ефективності її діяльності і повинен братися до уваги в разі вибору країни, досвід якої може становити інтерес для вдосконалення організаційно-правових засад діяльності правоохоронних органів України. В разі цього, як наголошує автор, варто обов'язково враховувати чинники, що впливають на суспільну оцінку ефективності функціонування поліцейських сил [10, с. 12–13].

С. С. Погорелий переконаний, що довіра населення до будь-якого органу публічного адміністрування є більше елементом політичного управління. Люди мають у своєму розпорядженні різні «пороги довіри», які залежать від індивідуальних особливостей і конкретного досвіду спілкування [11].

Т. Д. Гаврилюк найзагальніші джерела формування довіри до правоохоронців визначає так: 1) особистий досвід спілкування громадянина з працівниками правоохоронних органів із питань, які доводилося вирішувати йому або членам його сім'ї; 2) досвід спілкування з правоохоронцями, колег або знайомих, які власними відгуками-враженнями або підтверджують думку про роботу поліції, сформовану на підставі власного досвіду, або можуть вплинути на її зміну в кращий чи гірший бік; 3) інформація, що надходить із засобів масової інформації [12, с. 9]. Отож формування довіри є комунікаційним процесом і в кожного окремого реципієнта (людини) такий процес відбувається суб'єктивно.

Уявлення громадян про діяльність патрульної поліції формується поступово з особистого досвіду безпосереднього чи опосередкованого контакту з проблемою у сфері БДР і способу її вирішення (чи не вирішення) поліцейськими. Це так би мовити шлях формування уявлення про діяльність поліції зсередини соціуму. Крім того, є й зовнішній вплив на рівень довіри населення – з боку МВС України, політиків через ЗМІ, Інтернет тощо.

Так, представники Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів зауважують, що зараз поліція періодично рапортує громадськості, що у нас довіра населення до поліції становить 50–70%. На жаль, жодної можливості перевірити ці цифри у громадськості немає [13]. Тим часом, за даними інтерактивної карти «Рейтинг поліції» загальний рейтинг ефективності поліції становить 29,5% [14].

Наведене доводить, що рівень довіри населення є суб'єктивним критерієм оцінювання ефективності діяльності поліції, а тому не може бути єдиним у процесі моніторингу. Оцінювання за цим критерієм мають доповнювати статистичні та аналітичні звітності та узагальнення протягом певних періодів. Довіра населення це критерій, який стосується всієї патрульної поліції взагалі або, як мінімум, певного територіального підрозділу, але формується як наслідок дій окремих поліцейських (наряду поліції) тощо.

Отже, щоб зробити більш об'єктивну оцінку діяльності патрульної поліції у сфері забезпечення БДР треба проаналізувати роботу окремого поліцейського або патруля (наряду) поліції протягом робочої зміни, тижня, місяця тощо. В разі цього треба використовувати комплексну систему показників (критеріїв).

Висновки. На наше переконання робота щодо оцінювання діяльності патрульного поліції у сфері забезпечення БДР має проводитися за визначеним колом критеріїв, до яких необхідно віднести:

1) особистісні показники: а) зовнішній вигляд однострою та екіпірування патрульного, стройова виправка; б) дисциплінованість, принциповість у вирішенні службових питань, уміння будувати свої стосунки з учасниками дорожнього руху, здатність працювати над усуненням особистих недоліків, авторитет у колективі та серед населення; в) професійна підготовка патрульного (знання законодавства, вимог відомчих наказів, методичних рекомендацій та тактико-спеціальна підготовка, володіння іноземними мовами); г) стан здоров'я та фізична підготовленість, уміння володіти табельною вогнепальною зброєю, прийомами рукопашного бою, спеціальними засобами індивідуального захисту та активної оборони, здатність переносити психофізичні навантаження та труднощі служби;

2) результати службової діяльності у сфері забезпечення БДР: а) ініціативність у виявленні порушень ПДР й інших порушень правил, норм і стандартів у сфері забезпечення БДР; б) активність у використанні технічних засобів, що застосовуються поліцією для виявлення та фіксації порушень ПДР; в) якість оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, зокрема оформлення матеріалів ДТП; г) кількість підтверджених скарг, що надійшли відносно поліцейського або постанов (ухвал) суддів щодо скасування винесених ним постанов, направлення адміністративних матеріалів на доопрацювання; г) контроль стану утримання дорожнього покриття вулиць і доріг, дорожніх споруд на них, технічних засобів регулювання дорожнього руху, транспортних і пішохідних огорожень, дорожньої розмітки, зовнішнього освітлення тощо, документування (заразом за допомогою засобів фото- та відеофіксації) виявлених недоліків та порушень у цій сфері для подальшого інформування відповідальних працівників підрозділу поліції (сектору організації дорожнього руху або превенції); д) виявлення перешкод у дорожньому русі, ужиття в межах компетенції заходів щодо їх усунення та забезпечення інформування про це учасників дорожнього руху, обмеження або перекриття, у визначених законом випадках, дорожнього руху для забезпечення безпеки громадян, збереження їх життя та здоров'я; е) надання помірної допомоги учасникам дорожнього руху; є) професіоналізм дій під час ускладнення дорожньої обстановки; ж) уміння регулювати дорожній рух; з) уміння надавати першу домедичну допомогу постраждалим; і) забезпечення безпеки учасників дорожнього руху й особистої безпеки працівниками патрульної поліції під час нагляду за дорожнім рухом тощо.

Перспективою для подальших розвідок за цим напрямом дослідження має стати впровадження, апробація зазначених критеріїв із

метою можливого коригування та удосконалення форм і методів адміністративної діяльності підрозділів патрульної поліції щодо забезпечення БДР.

1. Великий тлумачний словник української мови / упоряд. Т. В. Ковальова. – Х.: Фоліо, 2005. – 767 с.
2. Пилипів Р. Новий формат адміністративно-правового регулювання безпеки дорожнього руху / Р. Пилипів // JurnalulJuridicnațional: Teorie și practică. – 2016. – Nr. 2/1 (18). – P. 57–61.
3. Крицкая М. С. Критерии общественной оценки административно-юрисдикционной деятельности полиции / М. С. Крицкая // Международный научный журнал «Инновационная наука». – 2016. – № 3. – С. 66–67.
4. Майоров В. И. Оценка эффективности административно-юрисдикционной деятельности в сфере дорожного движения / В. И. Майоров // Вестник Челябинского государственного ун-та. – 2015. – № 23 (378). – Право. – Вып. 44. – С. 78–83.
5. Куба Н. Система оцінки ефективності роботи національної поліції / Н. Куба, Р. Тополевський // Інформаційний портал Харківської правозахисної групи «Права людини в Україні»; стаття від 15.02.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khp.org/index.php?id=1455530110>.
6. Сердюк А. М. Щодо критеріїв ефективності діяльності поліції законних країн / А. М. Сердюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. – 2015. – Вип. 3–2. – Т. 2. – С. 155–159.
7. Бова А. А. Оцінка роботи поліції (міліції) та громадська думка / А. А. Бова // Український соціум. – 2005. – № 4. – С. 13–21.
8. Осика І. М. Критерії оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів: досвід США і Великобританії / І. М. Осика // Національна громадська платформа «Реформуємо МВС: прозорість та відповідальність»; стаття від 02.06.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://police-reform.org/articles/kriteriyi_ocinki_efektivnosti_diyalnosti_pravoohoronnih_organiv_dosvid_ssha_i_vel
9. Бугайчук К. Л. Критерії оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів: досвід США і Великобританії / К. Л. Бугайчук // Національна громадська платформа «Реформуємо МВС: прозорість та відповідальність»; стаття від 01.06.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://police-reform.org/articles/kriteriyi_ocinki_roboti_organiv_policiyi_okremih_krayin
10. Січкарь В. О. Використання досвіду поліції зарубіжних країн в діяльності міліції України по забезпеченню прав та свобод людини (організаційно-правовий аспект): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / В. О. Січкарь; Нац. ун-т держ. податкової служби України. – Ірпінь, 2007. – 20 с.
11. Погорелий С. С. Довіра до державної влади як категорія політично-го управління / С. С. Погорелий // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2010. – № 3. – С. 100–105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://firearticles.com/derjavne-upravlinnya/214-dovra-do-derzhavnoyi-vladi-yak-kategoriya-poltichnogo-upravlnnya-pogoryeliy-s-s.html>

12. Гаврилюк Т. Д. Адміністративно-правові засади співпраці міліції (поліції) з населенням: європейський досвід: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / Т. Д. Гаврилюк; Нац. академія внутр. справ. – К., 2011. – 22 с.

13. «Рейтинг поліції»: сьогодні представлено інтерактивну карту України: виступ в ефірі «Громадського радіо» Сергія Перникози (31.01.2017 р.) / текстову версію підготувала Тетяна Косянчук // Сайт Громадської організації «Громадське радіо» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadskeradio.org/programs/kyiv-donbas/reutyng-policiyi-sogodni-prezentovano-interaktyvnu-kartu-ukrayiny>

14. Інтерактивна карта «Рейтинг поліції» // Сайт «Рейтинг поліції»; проект Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://corwatch.in.ua>

Пыльпив Р. М. Критерии эффективности деятельности патрульной полиции в сфере обеспечения безопасности дорожного движения

Исследуются аспекты деятельности полиции. Акцентируется, что в связи с новым форматом и приоритетами функционирования созданных подразделений патрульной полиции возникает вопрос оценивания эффективности их деятельности, а учитывая то, что сегодня подразделения патрульной полиции являются основными исполнителями функции надзора за дорожным движением и обеспечения его безопасности, важным элементом в оценке действенности таких мер должны быть соответствующие критерии. То есть предлагается система критериев оценки деятельности работников патрульной полиции в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Ключевые слова: административная деятельность, безопасность дорожного движения, патрульная полиция, критерии оценки деятельности, эффективность.

Pylypiv R. M. The criteria of the effectiveness of the patrol police activity in the sphere of road traffic safety

The article deals with the aspects of police activity. Due to the new format and functioning priorities of the established patrol police subdivisions the problem of assessing of the effectiveness of their activity is discussed. Taking into consideration the fact that nowadays the patrol police subdivisions are the main performers of the traffic control and ensuring its safety, an important element in assessing the effectiveness of such activities should be the relevant criteria.

After the reform of the Internal Affairs agency the authority of National police of Ukraine dismissed all previous criteria and indicators of the assessment of the law enforcement activities in the sphere of public safety, law and order, road traffic safety. According to the Law of Ukraine «About the National police» the level of public trust is the main criterion of the assessing the effectiveness of the activity of

the police bodies and subdivisions regardless of the sphere of law enforcement activity. Besides, public opinion is important, but not entirely accurate indicator of the police activity. In fact, the data depend on many subjective factors. It was established in the process of the research that assessing of the effectiveness of police activity of these states in the sphere of road traffic safety is carried out: firstly, by the established rules; secondly, by separate sections established to standards (indicators); thirdly, on the basis of the certain statistical data related to the investigated object (they demonstrate the state of accidents or other interrelated indicators – detecting violations of road traffic regulations, etc.) and they are suitable for comparison.

The author suggests the system of the criteria of the assessment of patrol police officers activity in the sphere of road traffic safety.

Key words: *road traffic safety, patrol police, criteria, assessment of activity.*

Стаття надійшла 24 травня 2017 р.

УДК 159.923.3:616.89-118

**Р. І. Сибірна,
А. В. Сибірний**

ВПЛИВ СОМАТИЧНИХ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ

Розглянуто негативні чинники зовнішнього середовища, що спричиняють розвиток серцево-судинної патології. Встановлено вплив серцево-судинних захворювань на психіку людини. Доведено, що психічні чинники загалом, діють тільки спільно з низкою соматичних факторів ризику (гіперхолестеринемія, артеріальна гіпертензія, паління, цукровий діабет, надмірна маса тіла й ін.). Обґрунтовано необхідність продовження досліджень, результати яких дадуть змогу найефективніше усунути вплив несприятливих психосоціальних і психоемоційних чинників на психіку осіб із соматичними серцево-судинними захворюваннями.

Ключові слова: *психіка, симптоматика, патологія, соматичні хвороби, серцево-судинні захворювання, гіпертонічна хвороба, соматопсихічна рівновага.*

Постановка проблеми. Психосоматичні взаємовпливи, як і психосоматичні хвороби, становлять об'єктивну реальність. Серед складових синдромів таких хвороб постійно співіснують ознаки соматичного неблагополуччя і симптоми зміни психіки. Будь-яка хвороба,